

Finansministeriet
Moderniseringsstyrelsen

Udkast
3. november 2011
J.nr. 11-801-9

Forslag
til
Lov om ændring af lov om tjenestemandspension og lov om pension til statens
tjenestemænd i Grønland m.v.

(Ophævelse af aldersgrænser for optjening af pensionsalder og krav om mindste pensionsalder for ret til opsat pension samt ændrede regler om førtidspensionsfradrag og fastsættelse af pension for visse tjenestemænd)

§ 1

I lov om tjenestemandspension, jf. lovbekendtgørelse nr. 489 af 6. maj 2010, foretages følgende ændringer:

1. I § 4, stk. 1, ændres ”han efter sit fyldte 25. år” til: ”den pågældende”.
2. I § 4, stk. 2, § 4 a, stk. 1, og § 4 b, stk. 1, udgår ”efter sit fyldte 25. år”.
3. I § 6, stk. 6, 1. pkt., indsættes efter ”afskediget”: ”, jf. dog stk. 7 og 8”.
4. I § 6, stk. 7, udgår ”dog”.
5. I § 6 indsættes efter stk. 7 som nyt stykke:
”Stk. 8. Pensionen nedsættes ikke efter stk. 6, når en tjenestemand i politikorpset inden den 1. januar 2019 begærer afsked efter at være fyldt 63 år.”
Stk. 8 bliver herefter stk. 9.
6. I § 17, stk. 1, udgår ”men inden sit fyldte 70. år,”.
7. I § 17 indsættes som stk. 3 og 4:
”Stk. 3. Finansministeren kan bestemme, at pensionen til en militær tjenestemand, der afskediges som følge af, at den pågældende har nået aldersgrænsen for pligtig afgang, fastsættes på grundlag af en pensionsalder, der er forhøjet med indtil 10 år.
Stk. 4. Finansministeren kan bestemme, at pensionen til en tjenestemand i politikorpset, der er ansat inden den 1. januar 2012, og en uniformeret tjenestemand i kriminalforsorgen, der er ansat inden den 1. januar 2019, fastsættes på grundlag af den pensionsalder, tjenestemanden ville have opnået ved tjeneste indtil sit fyldte 70. år, uanset at der ikke gælder en aldersgrænse for pligtig afgang for den pågældende.”
8. I § 24, stk. 1, udgår ”der har opnået en pensionsalder på mindst 3 år, og”.

§ 2

I lov om pension til statens tjenestemænd i Grønland m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 661 af 12. august 1993, som ændret ved § 6 i lov nr. 346 af 2. juni 1999, § 2 i lov nr. 1426 af 22. december 2004, § 5 i lov nr. 527 af 24. juni 2005 og § 2 i lov nr. 249 af 31. marts 2009, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, *stk. 1*, og § 3 a, *stk. 1*, udgår ”efter sit fyldte 23. år”.
2. I § 3, *stk. 2*, § 3, *stk. 3*, § 3 a, *stk. 1*, og § 3 b, *stk. 1*, udgår ”efter sit fyldte 25. år”.
3. I § 20, *stk. 1*, udgår ”der har opnået en pensionsalder på mindst 3 år, og”.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2012.

Stk. 2. § 1, nr. 1, 2 og 8, og § 2 har virkning for tjenestemænd, der ansættes den 1. januar 2012 eller senere.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets formål, baggrund og indhold

I forbindelse med aftale- og overenskomstforhandlingerne i 2011 mellem finansministeren og Centralorganisationernes Fællesudvalg gav finansministeren tilsagn om at ville fremsætte lovforslag om følgende ændringer i tjenestemandspensionsloven, jf. pkt. VI.1 i forhandlingsresultatet af 12. februar 2011:

- Ophævelse af 25-års-grænsen for optjening af pensionsalder, jf. tjenestemandspensionslovens §§ 4, 4 a og 4 b, for tjenestemænd, der ansættes den 1. januar 2012 eller senere.
- Ophævelse af kravet om 3 års pensionsalder for ret til opsat pension, jf. tjenestemandspensionslovens § 24, for tjenestemænd, der ansættes den 1. januar 2012 eller senere.
- Indførelse af en bestemmelse i tjenestemandspensionslovens § 17, hvorefter finansministeren bemyndiges til at forhøje pensionsalderen med indtil 10 år for visse tjenestemænd, der fratræder ved pligtig afgangsalder.
- Indførelse af en bestemmelse i tjenestemandspensionslovens § 17, hvorefter finansministeren bemyndiges til at fremregne pensionsalderen til det 70. år for visse tjenestemænd, uanset at de ikke har en pligtig afgangsalder.

Lovforslaget indeholder forslag til ændring af tjenestemandspensionsloven i overensstemmelse hermed.

Endvidere foreslås der en ændring af tjenestemandspensionslovens § 6 om førtidspensionsfradrag for visse tjenestemænd i politikorpset.

Det kan oplyses, at finansministeren ved aftale- og overenskomstforhandlingerne i 2011 i overensstemmelse med aftalen af 20. juni 2006 mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden stillede krav om skærpelse af fradragene i tjenestemandspension ved tilbagetrækning før folkepensionsalderen, så de bliver mere aktuariemæssige og dermed reducerer tilskyndelsen til tidlig tilbagetrækning, og om løft af de pligtige afgangsalde i politiet, forsvaret og kriminalforsorgen.

Ved aftale- og overenskomstforhandlingerne blev der aftalt skærpede førtidspensionsfradrag for tjenestemænd, der fratræder 1. januar 2019 eller senere. Endvidere blev der indgået aftale om, at den pligtige afgangsalder på 63 år for tjenestemænd i politikorpset ophæves med virkning fra 1. januar 2012, og at den pligtige afgangsalder på 63 år for det uniformerede personale i Kriminalforsorgen ophæves med virkning fra 1. januar 2019. Endelig blev der indgået aftale om, at den pligtige afgangsalder for militære tjenestemænd, der fratræder den 1. januar 2019 og senere, forhøjes fra 60 til 62 år i takt med den gradvise forhøjelse af efterlønsalderen i perioden 2019-2022, og at den pligtige afgangsalder forhøjes yderligere i takt med forhøjelsen af efterlønsalderen, jf. indekseringsbestemmelsen i § 74, stk. 3 og 4, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

2. Aldersgrænser for optjening af pensionsalder

2.1. Gældende ret

Efter tjenestemandspensionslovens § 4, stk. 1, er en tjenestemands pensionsalder det antal år, i hvilket den pågældende efter sit fyldte 25. år har været ansat som statstjenestemand eller tjenestemand inden for nærmere angivne områder i det offentlige.

Tjenestemandspensionslovens § 4, stk. 2, § 4 a og § 4 b giver mulighed for, at den tid, i hvilken en tjenestemand efter sit fyldte 25. år har haft visse andre ansættelser, medregnes i pensionsalderen.

Efter tjenestemandspensionslovens § 4, stk. 2, kan der i pensionsalderen medregnes den tid, i hvilken en tjenestemand efter sit fyldte 25. år har været ansat på tjenestemandsvilkår i en stilling, hvortil der er knyttet en pensionsordning, der i det væsentlige giver samme rettigheder som tjenestemandspensionsloven.

Efter tjenestemandspensionslovens § 4 a kan der i pensionsalderen medregnes den tid, i hvilken en tjenestemand efter sit fyldte 25. år har været ansat inden for nærmere angivne områder på betingelse af, at der har været knyttet en pensionsordning til denne ansættelse, og af, at udtrædelsesgodtgørelsen fra pensionsordningen overføres til statskassen.

Efter tjenestemandspensionslovens § 4 b kan der i pensionsalderen medregnes den tid, i hvilken en tjenestemand efter sit fyldt 25. år har været ansat som tjenestemand under De Europæiske Fællesskaber. Det er en betingelse, at der fra Fællesskaberne sker overførsel til statskassen af den aktuarmæssige værdi af den pågældendes pensionsrettigheder under Fællesskaberne, eller at der fra den pågældende selv sker indbetaling med renter til statskassen af den udtrædelsesgodtgørelse, der blev udbetalt ved den pågældendes fratreden fra stillingen i Fællesskaberne.

2.2. Finansministeriets overvejelser

Efter lønnings- og pensionsloven af 1958 blev en tjenestemands pensionsalder regnet fra det tidspunkt, hvor den pågældende havde været ansat som tjenestemand i 5 år efter sit fyldte 30. år, dvs. tidligst fra det fyldte 35. år.

Aldersgrænsen på 25 år for at påbegynde optjening af pensionsalder blev indført ved tjenestemandspensionsloven af 1969. Indførelsen af 25-års-grænsen hvilede på en betragtning om, at tjenestemandsforsikringsforholdets afledede pensionssikring i højere grad burde baseres på den stillingsmæssige tilknytning, der etableres ved ansættelsen i en tjenestemandstilling. Det fandtes dog ikke hensigtsmæssigt, at der blev knyttet afledt pensionsoptjening til tjenestemandsansættelsen i tilfælde, hvor den måtte finde sted i ganske ung alder og derpå ophører efter en relativt kortvarig tjeneste. Som følge heraf blev grænsen fastlagt til 25 år.

I forbindelse med aftale- og overenskomstforhandlingerne i 2011 fremsatte tjenestemandsskikorganisationerne ønske om, at aldersgrænsen for optjening af pensionsalder blev ophævet.

Efter Finansministeriets opfattelse er det samlet set rimeligt at ophæve denne grænse i lyset af den udvikling, der har fundet sted siden 1969 med indførelse af arbejdsmarkedspensioner på såvel det offentlige som det private område. En stor del af disse pensionsordninger er uden karensbestemmelser eller med relativt lempelige karensbestemmelser, så medarbejderne bliver omfattet af pensionsordningen straks eller efter kort tid fra ansættelsen. Der er tillige henset til det fokus, der i de senere år har været på aldersgrænser i ansættelsesforhold.

Finansministeren gav på denne baggrund tilsagn om at søge tjenestemandspensionsloven ændret, så 25-års-grænsen for optjening af pensionsalder i § 4, stk. 1 og 2, § 4 a og § 4 b ophæves med virkning for tjenestemænd, der ansættes den 1. januar 2012 eller senere.

3. Krav om mindste pensionsalder for ret til opsat pension

3.1. Gældende ret

Hvis en tjenestemand fratræder sin tjenestemandstilling uden at være berettiget til egenpension og uden at overgå til anden ansættelse, som giver ret til tjenestemandspension, bliver den pågældende berettiget til opsat pension. Det er dog en betingelse, at den pågældende har optjent en pensionsalder på mindst 3 år, jf. tjenestemandspensionslovens § 24, stk. 1.

Bestemmelsen medfører, at en tjenestemand, der fratræder efter at have været ansat som tjenestemand i f.eks. 2 år og 11 måneder, ikke har ret til opsat pension.

3.2. Finansministeriets overvejelser

Reglerne om opsat pension i forbindelse med fratræden af en tjenestemandstilling, der ikke giver grundlag for aktuel pension, blev indført med tjenestemandspensionsloven af 1969.

Nyordningen skulle understøtte bestræbelserne for at tilvejebringe en højere grad af bevægelighed inden for tjenestemandssystemet, idet reglerne sikrer, at indtjente pensionsrettigheder bevares inden for visse rammer efter fratrædelsen. Disse rammer var, at ansættelsestiden forud for fratrædelsestidspunktet skulle have en bestemt mindste længde, så retten til opsat pension var betinget af, at tjenestemanden havde opnået en pensionsalder på mindst 3 år.

I forbindelse med aftale- og overenskomstforhandlingerne i 2011 fremsatte tjenestemandssorganisationerne ønske om, at betingelsen om 3 års pensionsalder for ret til opsat pension blev ophævet.

Efter Finansministeriets opfattelse er det samlet set rimeligt at ophæve kravet om mindst 3 års pensionsalder for ret til opsat pension. Dette krav er blevet overhalet af udviklingen, idet hovedparten af de ansatte i såvel offentligt som privat regi i dag bliver omfattet af arbejdsmarkedspensionsordninger, hvortil der straks fra ansættelsen eller efter en relativt kort karenperiode bliver indbetalt pensionsbidrag.

Finansministeren gav på denne baggrund tilsagn om at søge tjenestemandspensionsloven ændret, så kravet om 3 års pensionsalder for ret til opsat pension i tjenestemandspensionslovens § 24, stk. 1, ophæves med virkning for tjenestemænd, der ansættes den 1. januar 2012 eller senere. Da pensionsalder regnes i hele år, jf. tjenestemandspensionslovens § 4, stk. 1, og § 6, stk. 1, indebærer den foreslåede ændring, at ret til opsat pension kræver mindst 1 års pensionsalder.

4. Fastsættelse af pension for visse militære tjenestemand

4.1. Gældende ret

Den generelle pligtige afgangsalder på 70 år for tjenestemænd blev ophævet med virkning fra den 19. juni 2008, jf. lov nr. 484 af 17. juni 2008 om ændring af lov om tjenestemænd og forskellige andre love (Ophævelse af den generelle pligtige afgangsalder på 70 år m.v.). Tjenestemænd afskediges herefter fra udgangen af den måned, hvori de opnår den alder, der efter den øvrige lovgivning er foreskrevet som aldersgrænse for vedkommende stilling, eller opnår den alder over 60 år, som fastsat ved aftale, jf. tjenestemandslovens § 29.

Efter tjenestemandspensionslovens § 17 gælder der særlige regler for fastsættelse af pension til en tjenestemand, som bliver afskediget efter at være fyldt 60 år som følge af, at den pågældende har nået aldersgrænsen for pligtig afgang. Pensionen til en sådan tjenestemand fastsættes på grundlag af den pensionsalder, tjenestemanden ville have opnået ved tjeneste indtil sit fyldte 70 år.

Bestemmelsen indebærer, at disse tjenestemænd ikke stilles ringere pensionsmæssigt som følge af den lavere aldersgrænse.

4.2. Finansministeriets overvejelser

Militære tjenestemænd har i dag en aftalt pligtig afgangsalder på 60 år. Efter tjenestemandspensionslovens § 17 får en militær tjenestemand således efter gældende regler pensionsalderen forhøjet med 10 år.

Ved aftale- og overenskomstforhandlingerne i 2011 blev der indgået aftale om at forhøje den pligtige afgangsalder for militære tjenestemænd, der fratræder den 1. januar 2019 og senere, fra 60 til 62 år i takt med den gradvise forhøjelse af efterlønsalderen i perioden 2019-2022, og at den pligtige afgangsalder forhøjes yderligere i takt med forhøjelsen af efterlønsalderen, jf. indkøberbestemmelsen i § 74, stk. 3 og 4, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

I forbindelse med forhandlingerne fremsatte Hærens Konstabel- og Korporalforening og Centralforeningen for Stampersonel ønske om, at militære tjenestemænd på disse organisations forhandlingsområder skulle have mulighed for at få en pensionsmæssig forbedring som følge af de 2 ekstra tjenestear.

Disse personalegrupper ansættes typisk som tjenestemænd, når de er i midten af 30'erne. Ved ansættelse som 35-årig med en pligtig afgangsalder på 60 år, vil tjenestemanden kunne optjene 25 års pensionsalder. Hertil kommer 10 års pensionsalder efter tjenestemandspensionslovens § 17, dvs. i alt 35 års pensionsalder. Den pågældende optjener således ikke den maksimale pensionsalder på 37 år. De 2 ekstra tjenestear medfører imidlertid ikke nogen pensionsforbedring for den pågældende, idet den 35-årige fremover kan optjene 27 års pensionsalder, hvortil kommer 8 års pensionsalder efter tjenestemandspensionslovens § 17, dvs. som hidtil i alt 35 år.

Finansministeren gav på denne baggrund tilsagn om at søge tjenestemandspensionsloven ændret, så der indføres en bestemmelse, hvorefter finansministeren kan bestemme, at militære tjenestemænd fortsat vil kunne få medregnet indtil 10 år i deres pensionsalder, når deres pligtige afgangsalder forhøjes. Bestemmelsen tænkes anvendt for militære tjenestemænd på Hærens Konstabel- og Korporalforenings og Centralforeningen for Stampersonels forhandlingsområder.

Efter forslaget vil disse tjenestemænd, hvis de ansættes efter at være fyldt 33 år, kunne få fremregnet deres pensionsalder til en dato efter det fyldte 70. år.

5. Fastsættelse af pension for visse tjenestemænd i politikorpset og uniformeret personale i Kriminalforsorgen

5.1. Gældende ret

Som beskrevet i pkt. 4.1. gælder der efter tjenestemandspensionslovens § 17 særlige regler for fastsættelse af pension til en tjenestemand, som bliver afskediget efter at være fyldt 60 år som følge af, at den pågældende har nået aldersgrænsen for pligtig afgang. Pensionen til en sådan tjenestemand fastsættes på grundlag af den pensionsalder, tjenestemanden ville have opnået ved tjeneste indtil sit 70. år.

Tjenestemænd, for hvem der ikke gælder en aldersgrænse for pligtig afgang, får deres pension beregnet efter den faktisk optjente pensionsalder på pensioneringstidspunktet.

5.2. Finansministeriets overvejelser

Tjenestemænd i politikorpset og uniformeret personale i Kriminalforsorgen har i dag en pligtig afgangsalder på 63 år. Det betyder, at deres pensionsalder i medfør af tjenestemandspensionslovens § 17 bliver beregnet på grundlag af den pensionsalder, de pågældende ville have opnået ved tjeneste indtil 70 års alderen.

Ved aftale- og overenskomstforhandlingerne i 2011 blev der indgået aftaler om, at den pligtige afgangsalder for tjenestemænd i politikorpset ophæves fra den 1. januar 2012 og for uniformeret personale i Kriminalforsorgen fra den 1. januar 2019.

Politiforbundet og Fængselsforbundet fremsatte i forbindelse med forhandlingerne ønske om, at de tjenestemænd, som er ansat inden ophævelsen af den pligtige afgangsalder, pensionsmæssigt skal stilles, som de ville have været stillet, hvis deres pligtige afgangsalder ikke var ophævet.

Finansministeren gav på denne baggrund tilsagn om at søge tjenestemandspensionsloven ændret, så der indføres en bestemmelse, hvorefter finansministeren kan bestemme, at pensionen til en tjenestemand i politikorpset, der er ansat inden den 1. januar 2012, og en uniformeret tjenestemand i Kriminalforsorgen, der er ansat inden den 1. januar 2019, kan fastsættes på grundlag af den pensionsalder, tjenestemanden ville have opnået ved tjeneste indtil sit fyldte 70. år, uanset at der ikke gælder en pligtig afgangsalder for den pågældende.

Der er tale om en overgangsbestemmelse, som med tiden vil have udtømt sit formål.

6. Førtidspensionsfradrag for visse tjenestemand i politikorpset

6.1. Gældende ret

Når en tjenestemand anmoder om afsked efter at have nået efterlønsalderen, nedsættes pensionen med et førtidspensionsfradrag i forhold til den tid, der står tilbage, indtil tjenestemanden når folkepensionsalderen eller den lavere alder, ved hvilken den pågældende skulle have været afskediget, jf. tjenestemandspensionslovens § 6, stk. 6.

Pensionen nedsættes dog ikke, når en tjenestemand anmoder om afsked efter den aldersgrænse for pligtig afgang, der er aftalt i medfør af tjenestemandspensionslovens § 29, men inden en individuelt aftalt højere aldersgrænse, jf. tjenestemandspensionslovens § 6, stk. 7.

6.2. Finansministeriets overvejelser

Ved aftale- og overenskomstforhandlingerne i 2011 blev der indgået aftale om skærpede førtidspensionsfradrag, som har virkning for tjenestemænd, der fratræder den 1. januar 2019 eller senere.

Efter aftalen finder de hidtidige regler om førtidspensionsfradrag anvendelse for tjenestemænd, der fratræder inden den 1. januar 2019. Tjenestemænd i politikorpset vil således være omfattet af den hidtil gældende aftale, hvorefter der kun er førtidspensionsfradrag i pensionen, hvis tjenestemanden søger sig afskediget før sit fyldte 63. år i perioden frem til 31. december 2018.

Endvidere blev der ved aftale- og overenskomstforhandlingerne i 2011 indgået aftale om at ophæve den pligtige afgangsalder for tjenestemænd i politikorpset fra den 1. januar 2012.

Det indgik som et led i forhandlingerne, at der ikke skulle indgås aftale om førtidspensionsfradrag for de tjenestemænd, der fratræder efter at være fyldt 63 år i perioden fra den 1. januar 2012 til den 31. december 2018, hvor de hidtidige regler om førtidspensionsfradrag fortsat finder anvendelse.

På den baggrund foreslås det at ændre tjenestemandspensionsloven, så pensionen ikke nedsættes med et førtidspensionsfradrag for tjenestemænd i politikorpset, der inden 1. januar 2019 fratræder deres tjenestemandsstilling efter at være fyldt 63 år, uanset at de ikke har en pligtig afgangsalder.

7. Statens tjenestemænd i Grønland

Lov om pension til statens tjenestemænd i Grønland m.v. indeholder bestemmelser om aldersgrænser for optjening af pensionsalder og om betingelser for ret til opsat pension, der i det væsentlige svarer til bestemmelserne herom i tjenestemandspensionsloven. Dog er den nedre aldersgrænse for optjening af pensionsalder for statens tjenestemænd i Grønland 23 år.

Derimod har loven om pension til statens tjenestemænd i Grønland m.v. ikke bestemmelser svarende til tjenestemandspensionslovens § 6, stk. 6-8, om førtidspensionsfradrag og § 17 om fastsættelse af pension til tjenestemænd med en pligtig afgangsalder.

I konsekvens af forslaget om at ophæve aldersgrænsen for optjening af pensionsalder og betingelsen om 3 års pensionsalder for ret til opsat pension i tjenestemandspensionsloven foreslås det, at der samtidig gennemføres tilsvarende ændringer i lov om pension til statens tjenestemænd i Grønland m.v.

8. Konsekvenser for andre grupper af ansatte

Det forudsættes, at der i de kommunale og regionale pensionsregulativer for tjenestemænd tilsvarende sker ophævelse af 25-års-grænsen for optjening af pensionsalder og betingelsen om 3 års pensionsalder for ret til opsat pension.

9. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget indebærer merudgifter til pension som følge af forslagene om at ophæve aldersgrænsen for optjening af pensionsalder og betingelsen om 3 års pensionsalder for ret til opsat pension for tjenestemænd, der ansættes den 1. januar 2012 eller senere. Der vil dog være tale om relativt beskedne merudgifter på grund af den begrænsede anvendelse af tjenestemandsansættelse i forbindelse med nyansættelser.

Lovforslaget indebærer endvidere merudgifter til pension som følge af forslagene om ændrede regler om førtidspensionsfradrag og fastsættelse af pension for visse tjenestemænd. Nogle af disse merudgifter vil dog være midlertidige, idet de vedrører overgangsordninger for de nuværende ansatte.

Det vurderes, at de samlede økonomiske konsekvenser af lovforslaget og skærpelsen af førtidspensionsfradrag og ophævelsen eller forhøjelsen af de pligtige afgangsaldrer på længere sigt vil være positive.

10. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

11. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

12. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

13. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

14. Hørte myndigheder og organisationer

Lovforslaget har været i høring hos Domstolsstyrelsen, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Offentligt Ansattes Organisationer, Stats- og Kommunalt Ansattes Forhandlingsfællesskab, AC, Grønlands Selvstyre, Rigsombudsmanden i Grønland, Færøernes Landsstyre, KL, Danske Regioner, Kommunernes Lønningsnævn, Regionernes Lønnings- og Takstnævn, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte og Sundhedskartellet.

Lovforslaget har i henhold til tjenestemandslovens § 48 været forhandlet med tjenestemændenes centralorganisationer.

Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for det offentlige	Ingen	Beskedne merudgifter
Administrative konsekvenser for det offentlige	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter tjenestemandspensionslovens § 4, stk. 1, er en tjenstemands pensionsalder det antal år, i hvilket han efter sit fyldte 25. år har været statstjenestemand eller tjenestemand i folkeskolen, folkekirken, Folketinget, under Københavns kommunale skolevæsen, Færøernes landsstyre før den 1. januar 1988 eller Grønlands landsråd eller hjemmestyre før den 1. januar 1980 eller har været berettiget til rådighedsløn i medfør af § 32 i lov om tjenestemænd eller ville have været berettiget til rådighedsløn, hvis pågældende ikke havde nået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension.

Det foreslås, at aldersgrænsen på 25 år for at påbegynde optjening af pensionsalder ophæves. Derved vil de tjenestemænd, der ansættes i en ung alder optjene pensionsalder straks fra tjenstemandsansættelsen, selv om de tjenestemand ansættes før deres fyldte 25. år.

Der henvises i øvrigt pkt. 2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Efter tjenestemandspensionslovens § 4, stk. 2, kan finansministeren efter indhentet udtalelse fra Lønningsrådet bestemme, at der i pensionsalderen medregnes den tid, i hvilken en tjenestemand efter sit fyldte 25. år har været ansat på tjenstemandsvilkår i en stilling, hvortil er knyttet en pensionsordning, der i det væsentlige giver samme rettigheder som tjenestemandspensionsloven.

Bestemmelsen tager sigte på at kunne medregne tidligere ansættelse som kommunal/regional tjenestemand eller tidligere ansættelse med medlemskab af en statsgaranteret pensionskasse/statslig pensionsordning.

Efter tjenestemandspensionslovens § 4 a, stk. 1, kan finansministeren efter indhentet udtalelse fra Lønningsrådet bestemme, at der i pensionsalderen medregnes den tid, i hvilken en tje-

nestemand efter sit fyldte 25. år har været ansat inden for de i § 4, stk. 1, nævnte områder eller i en kommune, region, et koncessioneret selskab eller en stats-, kommune- eller regionsgaranteret virksomhed. Det er i henhold til § 4 a, stk. 2, en betingelse, at der til statskassen sker overførsel af den udtrædelsesgodtgørelse, der tilkommer den pågældende fra den hidtidige pensionsordning.

Efter tjenestemandspensionslovens § 4 b, stk. 1, kan finansministeren efter indhentet udtalelse fra Lønningsrådet bestemme, at der i pensionsalderen medregnes den tid, i hvilken en tjenestemand efter sit fyldte 25. år har været ansat som tjenestemand under De Europæiske Fællesskaber, under forudsætning af, at der fra Fællesskaberne sker overførsel til statskassen af den aktuariemæssige værdi af den pågældendes pensionsrettigheder under Fællesskaberne, eller at der fra den pågældende selv sker indbetaling med renter til statskassen af den udtrædelsesgodtgørelse, der blev udbetalt den pågældende ved fratræden fra stillingen i Fællesskaberne.

I konsekvens af forslaget i nr. 1 foreslås det, at aldersgrænserne på 25 år for medregning i pensionsalderen i § 4, stk. 2, § 4 a, stk. 1, og § 4 b, stk. 1, ophæves.

Til nr. 3 og 4

Der er tale om en redaktionel ændring som følge af, at der indsættes et nyt stk. 8 i § 6, jf. nr. 5.

Til nr. 5

Efter tjenestemandspensionslovens § 6, stk. 6, nedsættes pensionen til en tjenestemand, der begærer afsked efter at have nået efterlønsalderen. Nedsættelsen sker i forhold til den tid, der står tilbage, indtil den pågældende når folkepensionsalderen eller den lavere alder, ved hvilken den pågældende skulle have været afskediget.

Det foreslås i § 6 at indsætte et nyt stk. 8, hvorefter der ikke sker nedsættelse af pensionen efter stk. 6 for tjenestemænd i politikorpset, der inden den 1. januar 2019 begærer afsked efter at være fyldt 63 år.

Forslaget skal sikre, at tjenestemænd i politikorpset, der fratræder deres tjenestemandsstilling i perioden fra 1. januar 2012 til den 31. december 2018 efter at være fyldt 63 år, pensionsmæssigt bliver stillet, som de ville have været stillet, hvis den pligtige afgangsalder på 63 år ikke var blevet ophævet fra 1. januar 2012.

Der henvises i øvrigt til pkt. 6.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Der er tale om en redaktionel ændring som følge af, at den generelle pligtige afgangsalder på 70 år for tjenestemænd er ophævet med virkning fra den 19. juni 2008. Forslaget er uden indholdsmæssig betydning.

Til nr. 7

Til stk. 3

Efter tjenestemandspensionslovens § 17, stk. 1, fastsættes pensionen på grundlag af den pensionsalder, tjenestemanden ville have opnået ved tjeneste indtil sit fyldte 70. år, når den pågældende afskediges efter at være fyldt 60 år, men inden sit fyldte 70. år, som følge af, at den pågældende har nået aldersgrænsen for pligtig afgang.

For militære tjenestemænd, der i dag har en pligtig afgangsalder på 60 år, kan pensionsalderen således forhøjes med indtil 10 år.

Det foreslås at indsætte et nyt stk. 3 i tjenestemandspensionslovens § 17, hvorefter finansministeren kan bestemme, at pensionen til en militær tjenestemand, der afskediges som følge af, at den pågældende har nået aldersgrænsen for pligtige afgang, kan fastsættes på grundlag af en pensionsalder, der er forhøjet med indtil 10 år.

Efter forslaget sikres det, at militære tjenestemænd, som fra 1. januar 2019 gradvist får løftet deres pligtige afgangsalder, fortsat kan få deres pensionsalder forhøjet med indtil 10 år.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til stk. 4

Efter tjenestemandspensionslovens § 17, stk. 1, fastsættes pensionen på grundlag af den pensionsalder, tjenestemanden ville have opnået ved tjeneste indtil sit fyldte 70. år, når den pågældende afskediges efter at være fyldt 60 år, men inden sit fyldte 70. år, som følge af, at den pågældende har nået aldersgrænsen for pligtig afgang.

Tjenestemænd i politikorpset og uniformeret personale i Kriminalforsorgen har i dag en pligtig afgangsalder på 63 år. Når de pågældende tjenestemænd afskediges ved 63 år bliver de således pensionsmæssigt stillet, som om de havde fortsat deres tjeneste til deres 70. år.

Den pligtige afgangsalder for tjenestemænd i politikorpset er ophævet fra den 1. januar 2012 og for uniformeret personale i Kriminalforsorgen fra den 1. januar 2019.

Det foreslås at indsætte et nyt stk. 4 i tjenestemandspensionslovens § 17, hvorefter finansministeren kan bestemme, at pensionen til en tjenestemand i politikorpset, der er ansat inden den 1. januar 2012, og en uniformeret tjenestemand i Kriminalforsorgen, der er ansat inden den 1. januar 2019, fastsættes på grundlag af den pensionsalder, tjenestemanden ville have opnået ved tjeneste indtil sit fyldte 70. år, uanset at der ikke gælder en aldersgrænse for pligtig afgang for den pågældende.

Med forslaget sikres det, at de pågældende tjenestemænd pensionsmæssigt bliver stillet, som de ville have været stillet, hvis de fortsat havde en pligtig afgangsalder.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Efter tjenestemandspensionslovens § 24, stk. 1, er en tjenestemand, der har opnået en pensionsalder på mindst 3 år, og som fratræder tjenesten uden at være berettiget til pension efter § 2 og uden at overgå til anden ansættelse, som efter § 4 medregnes i pensionsalderen, berettiget til opsat pension.

Det foreslås, at kravet om mindst 3 års pensionsalder for ret til opsat pension ophæves.

Tjenestemandspension beregnes efter pensionsalder i antal fulde år, jf. tjenestemandspensionslovens § 4, stk. 1, og § 6, stk. 1. Eventuelt overskydende måneder indgår således ikke i beregning af tjenestemandspension.

Som følge af beregningsreglerne betyder forslaget, at ret til opsat pension vil være betinget af, at tjenestemanden på fratrædelsestidspunktet har opnået en pensionsalder på mindst 1 år.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Bestemmelsen i § 3, stk. 1, i lov om pension til statens tjenestemænd i Grønland m.v. om optjening af pensionsalder svarer i princippet til tjenestemandspensionslovens § 4, stk. 1, idet der dog efter reglerne for pension til statens tjenestemænd i Grønland optjenes pensionsalder fra det 23. år under tjenestemandsansættelse i Grønland.

Bestemmelsen i § 3 a, stk. 1, i lov om pension til statens tjenestemænd i Grønland m.v. vedrører medregning i pensionsalderen af bl.a. tjenestemandsansættelse i Grønlands Selvstyre og kommuner i Grønland efter det fyldte 23. år. Bestemmelsen svarer i princippet til § 4 a, stk. 1.

Forslaget svarer til de foreslåede ændringer i tjenestemandspensionslovens § 4, stk. 1, og § 4 a, stk. 1, i forslaget § 1, nr. 1 og 2.

Til nr. 2

Bestemmelsen i § 3, stk. 2, i lov om pension til statens tjenestemænd i Grønland m.v. vedrører medregning i pensionsalderen af ansættelse som statstjenestemand inden for de områder, som er omfattet af tjenestemandspensionslovens § 4, stk. 1.

Bestemmelsen i § 3, stk. 3, i lov om pension til statens tjenestemænd i Grønland m.v. vedrører medregning i pensionsalderen af ansættelse inden for de områder, som er omfattet af tjenestemandspensionslovens § 4, stk. 2.

Bestemmelsen i § 3 a, stk. 1, i lov om pension til statens tjenestemænd i Grønland m.v. vedrører medregning i pensionsalderen af ansættelse inden for de områder, som er omfattet af tjenestemandspensionslovens § 4, stk. 1.

Bestemmelsen i § 3 b, stk. 1, i lov om pension til statens tjenestemænd i Grønland m.v. vedrører medregning i pensionsalderen af ansættelse inden for det område, som er omfattet af tjenestemandspensionslovens § 4 b, stk. 1.

Forslaget svarer til de foreslåede ændringer i tjenestemandspensionslovens § 4, stk. 1, § 4, stk. 2, og § 4 b, stk. 1, i forslaget § 1, nr. 1 og 2.

Til nr. 3

Bestemmelsen i § 20, stk. 1, i lov om pension til statens tjenestemænd i Grønland m.v. svarer til bestemmelsen i tjenestemandspensionslovens § 24, stk. 1, hvorefter det er en betingelse for ret til opsat pension, at tjenestemanden har optjent en pensionsalder på 3 år.

Forslaget svarer til den foreslåede ændring i tjenestemandspensionslovens § 24, stk. 1, i forslaget § 1, nr. 8.

Til § 3

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. januar 2012.

I *stk. 2* foreslås det, at § 1, nr. 1, 2 og 8, og § 2 om ophævelse af aldersgrænser for ret til optjening af pensionsalder og betingelsen om 3 års pensionsalder for ret til opsat pension får virkning for tjenestemænd, der ansættes den 1. januar 2012 eller senere. Dette er i overensstemmelse med det tilsagn, som finansministeren gav i forbindelse med aftale- og overenskomstforhandlingerne i 2011, jf. pkt. 1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om tjenestemandspension, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 489 af 6. maj 2010, foretages
følgende ændringer:

Lov om tjenestemandspension

§ 4. En tjenestemands pensionsalder er det antal år, i hvilket han efter sit fyldte 25. år har været statstjenestemand eller tjenestemand i folkeskolen, folkekirken, Folketinget, under Københavns kommunale skolevæsen, Færøernes landsstyre før den 1. januar 1988 eller Grønlands landsråd eller hjemmestyre før den 1. januar 1980 eller har været berettiget til rådighedsløn i medfør af § 32 i lov om tjenestemænd eller ville have været berettiget til rådighedsløn, hvis pågældende ikke havde nået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension.

Stk. 2. Finansministeren kan efter indhentet udtalelse fra Lønningsrådet bestemme, at der i pensionsalderen medregnes den tid, i hvilken en tjenestemand efter sit fyldte 25. år har været ansat på tjenestemandsvilkår i en stilling, hvortil er knyttet en pensionsordning, der i det væsentlige giver samme rettigheder som denne lov.

Stk. 3. ...

§ 4 a. Finansministeren kan efter indhentet udtalelse fra Lønningsrådet bestemme, at der i pensionsalderen medregnes den tid, i hvilken en tjenestemand efter sit fyldte 25. år har været ansat inden for de i § 4, stk. 1, nævnte områder eller i en kommune, region, et koncessioneret selskab eller en stats-, kommune- eller regionsgaranteret virksomhed.

Stk. 2. ...

1. I § 4, *stk. 1*, ændres ”han efter sit fyldte 25. år” til: ”den pågældende”.

2. I § 4, *stk. 2*, § 4 a, *stk. 1*, og § 4 b, *stk. 1*, udgår ”efter sit fyldte 25. år”.

§ 4 b. Finansministeren kan efter indhentet udtalelse fra Lønningsrådet bestemme, at der i pensionsalderen medregnes den tid, i hvilken en tjenestemand efter sit fyldte 25. år har været ansat som tjenestemand under De Europæiske Fællesskaber, under forudsætning af, at der fra Fællesskaberne sker overførsel til statskassen af den aktuarmæssige værdi af den pågældendes pensionsrettigheder under Fællesskaberne, eller at der fra den pågældende selv sker indbetaling med renter til statskassen af den udtrædelsesgodtgørelse, der blev udbetalt ham ved hans fratreden fra stillingen i Fællesskaberne.

Stk. 2. ...

§ 6. ...

Stk. 6. Når en tjenestemand begærer afsked efter at have nået efterlønsalderen, jf. § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., nedsættes pensionen beregnet efter stk. 1-3 i forhold til den tid, der står tilbage, indtil den pågældende når folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, eller den lavere alder, ved hvilken han skulle have været afskediget. Nedsættelsen af pensionen beregnes samtidig med denne og reguleres efter § 27.

Stk. 7. Pensionen nedsættes dog ikke efter stk. 6, når en tjenestemand begærer afsked efter den aldersgrænse for pligtig afgang, der er aftalt i medfør af § 29 i lov om tjenestemænd, men inden en individuelt aftalt højere aldersgrænse.

Stk. 8. ...

§ 17. Pensionen efter § 6 og § 12 fastsættes på grundlag af den pensionsalder, tjenestemanden ville have opnået ved tjeneste indtil sit fyldte 70. år, når den pågældende afskediges efter at være fyldt 60 år, men

3. I § 6, stk. 6, 1. pkt., indsættes efter ”afskediget”:
”, jf. dog stk. 7 og 8”.

4. I § 6, stk. 7, udgår ”dog”.

5. I § 6 indsættes efter stk. 7 som nyt stykke:
”Stk. 8. Pensionen nedsættes ikke efter stk. 6, når en tjenestemand i politikorpset inden den 1. januar 2019 begærer afsked efter at være fyldt 63 år.”

Stk. 8 bliver herefter stk. 9.

6. I § 17, stk. 1, udgår ”men inden sit fyldte 70. år,”.

inden sit fyldte 70. år, som følge af, at den pågældende har nået aldersgrænsen for pligtig afgang.

Stk. 2. ...

§ 24. En tjenestemand, der har opnået en pensionsalder på mindst 3 år, og som fra-træder tjenesten uden at være berettiget til pension efter § 2 og uden at overgå til anden ansættelse, som efter § 4 medregnes i pensionsalderen, er berettiget til opsat pension, jf. stk. 5.

Stk. 2. ...

Lov om pension til statens tjenestemænd i Grønland m.v.

§ 3. En tjenestemands pensionsalder er det antal år, i hvilket tjenestemanden efter sit fyldte 23. år har:

- 1) været statstjenestemand i Grønland eller
- 2) været berettiget til rådighedsløn efter § 32 i lov om statens tjenestemænd i Grønland eller

7. I § 17 indsættes som *stk. 3* og *4*:

”*Stk. 3.* Finansministeren kan bestemme, at pensionen til en militær tjenestemand, der afskediges som følge af, at den pågældende har nået aldersgrænsen for pligtig afgang, fastsættes på grundlag af en pensionsalder, der er forhøjet med indtil 10 år.

Stk. 4. Finansministeren kan bestemme, at pensionen til en tjenestemand i politikorpset, der er ansat inden den 1. januar 2012, og en uniformeret tjenestemand i kriminalforsorgen, der er ansat inden den 1. januar 2019, fastsættes på grundlag af den pensionsalder, tjenestemanden ville have opnået ved tjeneste indtil sit fyldte 70. år, uanset at der ikke gælder en aldersgrænse for pligtig afgang for den pågældende.”

8. I § 24, *stk. 1*, udgår ”der har opnået en pensionsalder på mindst 3 år, og”.

§ 2

I lov om pension til statens tjenestemænd i Grønland m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 661 af 12. august 1993, som ændret ved § 6 i lov nr. 346 af 2. juni 1999, § 2 i lov nr. 1426 af 22. december 2004, § 5 i lov nr. 527 af 24. juni 2005 og § 2 i lov nr. 249 af 31. marts 2009, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, *stk. 1*, og § 3 a, *stk. 1*, udgår ”efter sit fyldte 23. år”.

3) været tjenestemand under Grønlands hjemmestyre, såfremt staten efter § 24 a beregner og udbetaler pensionen, eller
4) været tjenestemand under en kommune i Grønland, såfremt staten efter § 24 a beregner og udbetaler pensionen.

Stk. 2. Den tid, i hvilken en tjenestemand efter sit fyldte 25. år har været ansat som statstjenestemand uden for Grønland eller som tjenestemand i folkeskolen, folkekirken, Folketinget, under Københavns kommunale skolevæsen, Færøernes landsstyre før den 1. januar 1988 eller Grønlands landsråd eller hjemmestyre før den 1. januar 1980 eller har været berettiget til rådhedsløn i medfør af § 32 i lov om tjenestemænd, medregnes i pensionsalderen.

Stk. 3. Finansministeren kan efter indhentet udtalelse fra Lønningsrådet bestemme, at der i pensionsalderen medregnes den tid, i hvilken en tjenestemand efter sit fyldte 25. år har været ansat på tjenestemandsvilkår i en stilling, hvortil er knyttet en pensionsordning, der i det væsentlige giver samme rettigheder som denne lov.

Stk. 4. ...

§ 3 a. Finansministeren kan efter indhentet udtalelse fra Lønningsrådet bestemme, at der i pensionsalderen medregnes den tid, i hvilken en tjenestemand efter sit fyldte 23. år har været ansat inden for de i § 3, stk. 1, nævnte områder, eller den tid, i hvilken tjenestemanden efter sit fyldte 25. år har været ansat inden for de i § 3, stk. 2, nævnte områder eller i en kommune, region, et koncessioneret selskab eller i en stats-, kommune- eller regionsgaranteret virksomhed i den øvrige del af riget.

Stk. 2. ...

§ 3 b. Finansministeren kan efter indhentet udtalelse fra Lønningsrådet bestemme, at der i pensionsalderen medregnes den tid, i hvilken en tjenestemand efter sit fyldte 25. år har været ansat som tjenestemand under De Europæiske Fællesskaber, under forudsætning af, at der fra Fæl-

2. I § 3, stk. 2, § 3, stk. 3, § 3 a, stk. 1, og § 3 b, stk. 1, udgår ”efter sit fyldte 25. år”.

lesskaberne sker overførsel til statskassen af den aktuarmæssige værdi af den pågældendes pensionsrettigheder under Fællesskaberne, eller at der fra den pågældende selv sker indbetaling med renter til statskassen af den udtrædelsesgodtgørelse, der blev udbetalt ham ved hans fratræden fra stillingen i Fællesskaberne.

Stk. 2. ...

§ 20. En tjenestemand, der har opnået en pensionsalder på mindst 3 år, og som fratræder tjenesten uden at være berettiget til pension efter § 1 og uden at overgå til anden ansættelse, som efter § 3 medregnes i pensionsalderen, er berettiget til opsat pension, jf. stk. 5.

Stk. 2. ...

3. I § 20, *stk. 1*, udgår ”der har opnået en pensionsalder på mindst 3 år, og”.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2012.

Stk. 2. § 1, nr. 1, 2 og 8, og § 2 har virkning for tjenestemænd, der ansættes den 1. januar 2012 eller senere.